

SEMPOZYUM TANITIM VE DEĞERLENDİRME

Uluslar Arası “Osmanlı’dan Cumhuriyet’e Çorum Sempozyumu **Symposium of Corum from the Ottoman Empire to the Republic of Turkey**

Düzenleyen: Çorum Valiliği, Çorum Belediyesi, Hitit Üniversitesi Rektörlüğü, İlahiyat Fakültesi Dekanlığı

Tarih: 21–23 Kasım 2007, Çorum

Çorum Valiliği, Çorum Belediyesi, Hitit Üniversitesi Rektörlüğü ve İlahiyat Fakültesi Dekanlığı’nın işbirliği ile gerçekleştirilen “Uluslar Arası Osmanlı’dan Cumhuriyet’e Çorum Sempozyumu” 21–23 Kasım 2007 tarihleri arasında Çorum Anitta Otel’de düzenlendi. Sempozyuma katılım gerek bilim adamları düzeyinde ve gerekse izleyiciler açısından son derece yoğun ve adına yakışır bir biçimde bilimsel bir şölen havasında gerçekleşti. İki gün boyunca süren, üçüncü günü tarihi ve turistik yerlerin gezi ve incelemesine ayrılan sempozyuma ilgi çok büyüktü. Doksana yakın bildirinin sunulduğu, yüz elli civarında akademisyen ve araştırmacının katıldığı sempozyumun açılış ve kapanış konuşmaları yeni ve büyük salonda gerçekleşti. Sempozyumun diğer oturumları A, B ve C diye adlandırılan üç ayrı salonda yapıldı; organizasyon giriş konuşmaları ve kapanışta yapılan teşekkür konuşması dışında toplam 21 oturum halinde gerçekleşti. Bu yoğunluk ister istemez katılımcı ve dinleyicilerin konu başlıklarına göre salonlara dağılmasını ve bazı katılımcıları dinlemekten mahrum kalmalarını gerektirdi. Ancak buna rağmen tüm salonlara ilgi ve katılım gerek Çorumlular gerekse dışardan gelenler açısından oldukça yoğun ve yüksek düzeydeydi.

Sempozyumun açılışında protokol konuşmaları için sırasıyla İlahiyat Fakültesi Dekan Vekili Prof. Dr. Ferhat Koca, Hitit Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Serdar Kılıçkaplan, Çorum Belediye Başkanı Turan Atlamaz, Çorum milletvekili Ağâh Kafkas ve Çorum Valisi Mustafa Toprak birer konuşma yaptılar. Bu konuşmalar genelde şehrin gelişmesi ve kalkınması için bilimsel birikimden yararlanmanın önemi ve bunun için de ilgili kurumların karşılıklı dayanışma ve işbirliğinin sağlanmasına, ayrıca uzaktan yakından bu organizasyona katılan ve destek veren tüm katılımcı ve dinleyicilere teşekkür etmeye yönelikti.

Programda iki açılış konuşmacısı olmasına rağmen yaşadığı sağlık sorunları nedeniyle Prof. Dr. Halil İncelik açılış konferansını veremediler. Diğer konuşmacı Türk Tarih Kurumu Başkanı Prof. Dr. Yusuf Halaçoğlu sempozyuma yakışır tarzda oldukça verimli ve yararlı bir giriş konferansı verdiler. Bu konuşma son derece dikkat ve ilgiyle dinlendi. Giriş konuşmasının ardından ara verilmeden açılış oturumuna geçildi.

Tartışmanın bulunmadığı ve oturum başkanlığını Prof. Dr. Hasan Onat'ın yaptığı "Şehir" konulu açılış oturumunda Prof. Dr. Yasin Aktay, "Çorum Bağlamında Şehir ve Kimlik ile İlgili Bazı Düşünceler", Prof. Dr. Şinasi Gündüz, "Din, Tarih ve Medeniyetler Açısından Çorum", Doç. Dr. Burhanettin Tatar, "Şehir Hermenötiği Bağlamında Çorum Üzerine Bazı Felsefi Notlar", Doç. Dr. Mehmet Evkuran ise "Modernleşme, Kent Algısı ve Çorum" başlıklı birer bildiri sundular. Bildiriler büyük bir dikkat ve ilgiyle izlendi ve bundan sonraki oturumlar eş zamanlı olarak üç farklı salonda gerçekleştirildi.

A Salonunda gerçekleştirilen ikinci oturum "Çorum Tarihinin Kaynakları ve Sosyal Tarih" ikinci oturumun başkanlığını Prof. Dr. Abdulkadir Özcan yaptı ve bu oturumda Yrd. Doç. Dr. Şerif Korkmaz, "Çorum Tarihi'nin Kaynakları", Namiq Musalı, "XVI. Yüzyılda Çorum", Atilla Alpay, "Türk Kültür Tarihinde Çorum'un Yeri ve Önemi", Yrd. Doç. Dr. Yüksel Kaştan ise "Cumhuriyet Döneminde Çorum'da Eğitimin Tarihi Gelişimi" konularında bildirimlerini sundular. Bu oturumun müzakeresini sırasıyla Prof. Dr. Ali Birinci, Prof. Dr. Nedim İpek ve Yrd. Doç. Dr. Ahmet Mutlu yaptılar.

Yine A Salonunda gerçekleştirilen "Çorum'da Emniyet ve Asayiş" konulu üçüncü oturumun başkanlığını Prof. Dr. Ahmet Samsunlu yaptılar. Bu oturumda Prof. Dr. Ömer Turan, "Çorum'da Amerikan Misyonerleri, Ermeniler ve Ermeni Tehciri", Doç. Dr. Ahmet Halaçoğlu, "Birinci Dünya Savaşından Sonra Çorum'da Eşkıyalık ve Bazı Polisiye Olaylar", Yrd. Doç. Dr. Özen Tok, "XVIII. Yüzyılda Çorum ve Çevresinde Eşkıyalığı Önlemeye Yönelik Olarak Nezre Bağlama", Yrd. Doç. Dr. Emine Altınay Şam ise "Çorum'da Ermeni Olayları" başlıklı bildirimlerini sundular. Bu oturumun müzakerecileri Prof. Dr. Şefaettin Severcan, Yrd. Doç. Dr. Şerif Korkmaz, Prof. Dr. Mehmet Şeker ve Abdulkadir Ozulu'dan oluşuyordu.

Cuma günü öğlenden sonra B Salonunda gerçekleştirilen "Çorumlu Devlet Adamları" konulu dördüncü oturumun başkanlığını Prof. Dr. Mustafa Fayda yaptılar. Bu oturumda Yrd. Doç. Dr. Osman Karatay, "Tuna Boylarında Alacalı Bir Savaşçı, Yeğen Osman Paşa", Yrd. Doç. Dr. Ali Arslan "Geçmişten Geleceğe Çorum Milletvekilleri", Arş. Gör. Yalçın Atalık, "Tevkiî Süleyman Feyzi Paşa",

Mahmut ŞENER ise “Çorum Mebusu İsmet Eker ve I.TBMM Çalışmaları” başlıklı bildirimlerini sundular. Bu oturumun müzakerecileri Prof.Dr.Osman Çetin, Yrd.Doç.Dr.Ahmet Özalp, Doç.Dr.Mesut Okumuş ve Daver Kolağası’ndan oluşmaktaydı.

Aynı salonda gerçekleştirilen “Biyografi I” konulu beşinci oturumun başkanlığını Prof. Dr. Ahmet Önkal yaptılar. Bu oturumda Prof. Dr. Sayın Dalkıran, “Çorumlu Bir Osmanlı Bilgini Ahmet Fevzi’nin İslam Fikir Ekolleri ile İlgili Düşünceleri”, Ethem Erkoç, “Ahmet Feyzi Efendi ve Feyzu’l-Vâhib fi Necati Ebi Talib adlı Eseri”, Doç. Dr. Abdurrahman Acar, “Osmanlı Devletinde Padişahlar ve Sufiler: Sultan Beyazid II ve Şeyh Muhiyiddin el-İskilibî”, Dr. Şevket Kotan, “Ebussuud Efendi’nin Tefsir Yöntemi Hakkında Bazı Mülâhazalar”, Oğuzhan Kantar, “İbrahim İpek Efendi Hayatı ve Tasavvufi Görüşleri” başlıklı bildirimlerini sundular. Bu oturumun müzakeresi sırasıyla Doç. Dr. Muhit Mert, Dr. Mehmet Ümit, Yrd. Doç. Dr. Yaşar Kurt, Araş. Gör. Süleyman Gezer ve Yrd. Doç. Dr. Halil İbrahim Şimşek tarafından yapıldı.

Cuma günü C Salonunda gerçekleştirilen “Biyografi ve Kadın” konulu altıncı oturumun başkanlığını Prof. Dr. Şefaettin Severcan yaptılar. Bu oturumda Prof. Dr. Şuayip Özdemir, “Çorumlu Büyük Âlim: Şeyhzâde Abdullah Vecihi Efendi”, Doç. Dr. Mehmet Eren, “Çorum’daki İlmi Hayata Önemli Katkısı Olan Bir Osmanlı Âlimi: Yusuf Bahri”, Yrd. Doç. Dr. İsmet Altıkardeş, “Çorumlu Bir Gönül Adamı: Hakkı Bilal”, Öğr. Gör. Fundagül Apak, “Nikonya’nın Estetik Madeni: Sait Maden”, Dr. Hafsa Fidan, “Kentlerin “Şehirleşme” Sürecinde Kadının Rolü: Çorum Örneği” başlıklı bildirimlerini sundular. Bu oturumun müzakeresi ise Prof. Dr. Münir Atalar, Prof. Dr. Ferhat Koca, Yrd. Doç. Dr. Mustafa Naci Kula, avukat Erdal Eralp ve Doç. Dr. Mehmet Evkuran tarafından yapıldı.

C Salonunda gerçekleştirilen “Biyografi II” konulu yedinci oturumun başkanlığını Prof. Dr. Mahmut Kaya yaptılar. Bu oturumda Prof. Dr. Münir Atalar, “Mustafa Vazih Efendi”, Doç. Dr. Mesut Okumuş, “Çorumlu Hacı Recepzâde Osman Nuri ve Ziyau’l-Bedr Adlı Sure Tefsiri”, Doç. Dr. İbrahim Çapak, “İsagoci Geleneğinde Yusuf b. Osman İskilibî’nin Lisanü’l-Mantık fi Maarifi’n-Nutk Adlı Eseri’nin Yeri ve Önemi”, Yrd. Doç. Dr. Zülfikar Güngör, “Çorumlu Bir Mutasavvıf Şair: Çerkez Şeyhi Hacı Ömer Lütfi Efendi”, Yrd. Doç. Halil İbrahim Şimşek ise “Şiranlı Hacı Mustafa Efendi” başlıklı bildirimlerini sundular. Bu oturumun müzakerecileri ise programda olan diğer tartışmacılar katılmadığından dolayı Prof. Dr. Mehmet Akkuş ve Prof. Dr. Mustafa Aşkar’dan oluştu.

Sempozyumun ikinci günü A Salonunda oturum başkanlığını Prof. Dr. Ferhat Koca'nın yaptığı "Çorum'da Sanat" başlıklı sekizinci oturum gerçekleştirildi. Bu oturumda Prof. Dr. Nuran Kayabaşı-Yrd. Doç. Dr. H. Sinem Şanlı, "Çorum'da El Sanatları", Yrd. Doç. Dr. Ömer İskender Tuluk-Servet Keleş, "Osmanlı'nın "Yerel"i: Çorum Yöresinde Benzer Tipoloji Gösteren Üç Cami", Yrd. Doç. Dr. Mustafa Kemal Şahin, "Cemil Bey Köyü'ndeki Selçuklu Camisi", Yrd. Doç. Dr. Fikri Salman, "Çorum ve Civarında Geleneksel Giysilerin Özellikleri", Gazanfer Eryüksel ise "Çorum'da Sinema Tarihi" başlıklı bildirimlerini sundular. Bu oturumda Hasan Tuluk, Doç. Dr. Yılmaz Can, Doç. Dr. Abdulkadir Dünder, Prof. Dr. Nuran Kayabaşı ve Ethem Erkoç sunulan bildirimlerin müzakeresini yaptılar.

A salonunda gerçekleştirilen "Coğrafya" konulu dokuzuncu oturumun başkanlığını Prof. Dr. Osman Çetin yaptılar. Bu oturumda Prof. Dr. Nuriye Garipağaoğlu, "Çorum'da Hava Kalitesinin Yıl İçerisinde Değişimi ve Yanma Döneminin Değerlendirilmesi", Yrd. Doç. Dr. Halil İbrahim Zeybek, "Coğrafi Özelliklerin Çorum İli ve İlçelerinin Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Düzeyleri Üzerine Etkileri", Yrd. Doç. Dr. M. Salih Erpolat, "Osmanlı Dönemi Çorum Sancağı Yer Adları Hakkında Bir Değerlendirme", Dr. Faruk Aylar, "Budak Çayı Havzasının Doğal Bitki Örtüsü" ve Doç. Dr. Adnan Gürbüz ise "16-17 Yüzyılda Çorum Kalesi" başlıklı bildirimlerini sundular.

Cumartesi öğleden sonra A salonunda "Çorum Hakkında İlmî Çalışmalar" konulu onuncu oturum Prof. Dr. Ahmet Turan Arslan'ın oturum başkanlığında gerçekleştirildi. Bu oturumda Azerbaycan'dan katılan Ali Şamil Hüseyinoğlu, "Azerbaycan'ın İstiklali İçin Şehit Olan Çorumlular", Sudan'dan katılan Yrd. Doç. Dr. Tarık Nur, "Afrika'da Yapılan Çalışmalarda Çorum", Seat Uzeirovski, "Almanya'da Yaşayan Çorumluların Dini ve Kültürel Sorunları", Emine Öztürk Uzeirovski, "Almanya'da Yapılan Çalışmalarda Çorum ve Çorumlular" başlıklı bildirimlerini sundular. Bu oturumun müzakeresi Doç. Dr. Hasan Kurt, Doç. Dr. Mehmet Mahfuz Söylemez, Arş. Gör. Adem Korukçu ve Doç. Dr. Osman Eğri tarafından yapıldı.

A salonunda gerçekleştirilen "Çorum'da Dil ve Edebiyat I" konulu on birinci oturumun başkanlığını Prof. Dr. Ali Yılmaz yaptılar. Bu oturumda Prof. Dr. Necati Demir, "Türk Destanlarında Çorum", Azerbaycan'dan katılan Doç. Dr. Vusale Musalı, "Tezkirelerin Çorum Nüshaları", Yrd. Doç. Dr. Cafer Şen, "Çorum'daki Edebî Muhite Katılan Edebiyatçılar", Yrd. Doç. Dr. Abdurrahman Özdemir, "Osmancıkî ve Arapça-Türkçe Sözlüğü", Zülfi Gaydan ise "Çorum Yöresine ait Türkülerin Form, Muhteva ve Teknik Açısından Analizi" başlıklı bildiri-

lerini sundular. Bu oturumun tartışmacıları Prof. Dr. Mehmet Akkuş, Yrd. Doç. Dr. Zülfikâr Güngör, Yrd. Doç. Dr. Yavuz Bayram, Prof. Dr. Ahmet Turan Arslan ve Yrd. Doç. Dr. Ahmet Çakır'dan oluştu.

A salonunda gerçekleştirilen "Çorum'da Dini Hayat I" konulu on ikinci oturumu eski Çorum belediye başkanı, akademisyen Prof. Dr. Arif Ersoy yönetti. Bu oturumda Yrd. Doç. Dr. Mustafa Naci Kula, "Engelli Çocuğa Sahip Ailelere Yönelik Moral ve Manevi Destek (Çorum Örneği)", Dr. Kaşif Hamdi Okur, "Hacı Recepzâde Osman Nuri'nin Risaleleri Işığında 19.Yüzyıl Çorum'unun Dini Düşüncesinden Bazı Kesitler", Dr. Muammer Cengil ise "Çorum Dini Hayatında Süheyb-i Rumi ve Kereb-i Gazi'nin Yeri" başlıklı bildirimlerini sundular. Bu oturumun müzakereciliğini Doç. Dr. Rıza Aydın, Prof. Dr. Salim Ögüt ve Prof. Dr. Hüseyin Peker yaptılar.

B salonunda gerçekleştirilen "Çorum'da Dil ve Edebiyat II" konulu on üçüncü oturumun başkanlığını Prof. Dr. Atilla Çetin yaptılar. Bu oturumda Doç. Dr. Muhittin Eliaçık, "Ebussuud Efendi ile Şemsi Paşa'nın Manzum Yazışmaları", Doç. Dr. Abdulkadir Dünder "Abdalata Zaviyesi", Dr. Yusuf Doğan, "Yusuf b. Osman el-İskilibî'nin Hayatı ve "Tercemetu'l-Avâmili'l-Cedîde" Adlı Eserinin Dil Açısından İncelenmesi", Atilla Laçın, "Çorum ile İlgili Eser Yazan Edebiyatçılar", İrfan Yiğit ise "Çorumlu Kütüphaneci Eşref Ertekin" başlıklı bildirimlerini sundular. Bu oturumun müzakerecileri Yrd. Doç. Dr. Ömer İskender Tuluk, Prof. Dr. Ahmet Turan Arslan, Abdulkadir Ozulu ve Muzaffer Gündoğar'dan oluşmaktaydı.

B salonunda gerçekleştirilen "Çorum'da Dil ve Edebiyat III" konulu on dördüncü oturumun başkanlığını Prof. Dr. Mehmet Akkuş yaptılar. Bu oturumda Azerbaycan'dan katılan Elmira Memmedova, "Aşık Feyzullah ve Âşık Elesger'in Elifnameleri", Yrd. Doç. Dr. Mustafa Tekin ise "Çorumlu Kayıkçı Kul Mustafa'nın Şiirlerindeki Sosyal ve Tarihsel Unsurlar" başlıklı bildirimlerini sundular. Bu oturumda Yrd. Doç. Dr. Cafer Şen ve Yrd. Doç. Dr. Yavuz Bayram müzakereci olarak görev yaptılar. Yine B salonunda gerçekleştirilen "Çorum'da Dini Hayat II" konulu on beşinci oturumun başkanlığını Prof. Dr. Salim Ögüt yaptılar. Bu oturumda Prof. Dr. Hasan Onat, "Çorum Aleviliği", Doç. Dr. Osman Eğri, "Çorum Yöresindeki Alevi-Bektaşî Elyazmaları ve Muhtevaları Üzerine", Dr. Yaşar Kalafat, "Saçı Meselesi", Dr. Ahmet Cahit Haksever, "Çorum'da Osmanlı Dönemi Rufai Kültürü", Dr. Mustafa Arslan ise "Çorum ve Çevresindeki Manevi Halk İnançlarının Din Sosyolojisi Açısından Tahlili" başlıklı bildirimlerini sundular. Bu oturumun müzakerecileri sırasıyla Prof. Dr. Sönmez Kutlu, Prof. Dr. Ali Yılmaz, Dr. Cemil Hakyemez ve Prof. Dr.

Mustafa Aşkar'dan oluştu. Katılım ve ilginin yoğun olduğu, dinleyicilerin salona sığmadığı otumlardan biri buydu.

B salonunda gerçekleştirilen “Çorum’da Eğitim” konulu on altıncı oturumun başkanlığını Prof. Dr. Ali Birinci yaptılar. Bu oturumda öğretmen Remzi Karadurak, “Çorum’da Muallimler Birliği”, Yrd. Doç. Dr. Mithat Aydın, “Çorum’da Eğitim (1870–1908)”, Aysun Kanbur “Eğitim Kurumlarında Örgütlenme Süreci ve Çorum Medreseleri Açısından Değerlendirilmesi”, Engin Kanbur ise “Çorum Kütüphanelerinin Gelişim Sürecinde Bilgi ve Belge Yönetimi” başlıklı bildirimlerini sundular. Bu oturumun müzakerecileri Prof. Dr. Atilla Çetin, Doç. Dr. Osman Eğri, Ethem Erkoç ve Bahadır Alagöz’den oluşmaktaydı.

B salonunda gerçekleştirilen “Çorum’da Basın ve Siyaset” konulu on yedinci oturumun başkanlığını Prof. Dr. Mehmet Şeker yaptılar. Bu oturumda Doç. Dr. Mehmet Mahfuz Söylemez, “Fikret Gazetesi’ne Göre Çorum”, Yrd. Doç. Dr. Mehmet Mercan, “XX. Yüzyılın İlk Yarısında Çorum Basını”, Abdulkadir Ozulu, “Çorum’da Basın Hayatı”, Muzaffer Gündoğar “Çorumlu Dergisi”, Hatice Yıldırım ise “Çorumlu bir Siyaset Adamı: Dursun Yalvaç Bey” başlıklı bildirimlerini sundular. Bu oturumun müzakerecileri Prof. Dr. Nesimi Yazıcı, Abdulkadir Ozulu, Ethem Erkoç, ve Mustafa Serin’den oluştu.

Oturum başkanlığını Prof. Dr. Münir Atalar’ın yaptığı “Nüfus I” konulu on sekizinci oturum B salonunda gerçekleştirildi. Bu oturumda Prof. Dr. Ömer Demirel, “Osmanlı Dönemi Çorum’da Ailenin Demografik Yapısı”, Doç. Dr. Cevdet Yılmaz, “Çorum İl Nüfusunun Sosyo-Ekonomik Yapısı, Demografik Nitelikleri ve Coğrafi Dağılım Özellikleri”, Doç. Dr. Osman Gümüşçü, “Daimi İkametgâha Göre Türkiye İç Göçlerinde Çorum’un Yeri”, Yrd. Doç. Dr. Mustafa Nuri Türkmen, “Çorum’un 1672 Yılı Olağanüstü Vergilerinin Kısa Bir Değerlendirmesi”, Arş. Gör. Erdal Taşbaş ise “Nogayların Çorum’da İskân Edilmesi” başlıklı bildirimlerini sundular. Bu oturuma Prof. Dr. Ömer Turan, Yrd. Doç. Dr. Halil İbrahim Zeybek, Doç. Dr. Mehmet Beşirli, Hacı Haldun Şahin, Yrd. Doç. Dr. Şerif Korkmaz tartışmacı olarak katıldılar.

Oturum başkanlığını Prof. Dr. Nesimi Yazıcı’nın yaptığı “Nüfus II” konulu on dokuzuncu oturum C salonunda gerçekleştirildi. Bu oturumda Doç. Dr. Ali Açıkel, “Çorum Kazasında Müslim-Gayrimüslim İlişkileri (1839–1874)”, Yrd. Doç. Dr. Tahir Kodal, “Cumhuriyet’in İlk Nüfus Sayımına Göre Çorum’un Nüfus Yapısı”, Yrd. Doç. Dr. Salih Şahin-Dr. Mutlu Yılmaz, “Cumhuriyet Döneminde Çorum’da Nüfus Gelişimi”, Prof. Dr. Ahmet Samsunlu, “Çorum’da Nüfus Değişimi ve İmar Planları” başlıklı bildirimlerini sundular. Bu oturumun tartışmacıları sırasıyla Prof. Dr. Ömer Demirel, Arş. Gör. Metin Uçar, Doç. Dr.

Cevdet Yılmaz ve Prof. Dr. Arif Ersoy idi.

Oturum başkanlığını Prof. Dr. Hüseyin Peker'in yaptığı "Nüfus III" konulu yirminci oturum C salonun da gerçekleştirildi. Bu oturumda Doç. Dr. Ahmet Cihan, "Osmanlı Toplumunda Bir Kültür Plantasyonu Olarak Sürgünler: Çorumlu Şeyh Ahmed'in Kıbrıs Sürgünü", Yrd. Doç. Dr. Mucize Ünlü, "Çorum Menfasında Sürgünler", Yrd. Doç. Dr. Pelin İskender, "Çorum'da Kafkas Göçmenleri", Arş. Gör. Cemal Çetin, "XVIII. Yüz Yıl Çorum Menzilhaneleri" başlıklı bildirimlerini sundular. Bu oturumun tartışmasını ise Prof. Dr. Abdulkadir Özcan, Doç. Dr. Mehmet Beşirli, Doç. Dr. Ahmet Halaçoğlu, Doç. Dr. Osman Gümüşçü yaptılar.

Oturum başkanlığını Hitit Üniversitesi rektörü Prof. Dr. Serdar Kılıçkaplan'nın yaptığı "Çorum'da İktisadî Hayat" konulu yirmi birinci oturum da C salonunda gerçekleşti. Bu oturumda Doç. Dr. Mehmet Beşirli, "Osmanlı Hibe Uygulamasında Bir Örnek: Çorum Kadısı Tayip Efendi Örneği 1625-", Hümeýra Karabıyık, "19. Yüzyıl Ortalarında Çorum Sancağı Osmancık Kazası'nın Sosyal ve Ekonomik Yapısı", Yrd. Doç. Dr. Hüseyin Saraçoğlu-Yrd. Doç. Dr. Günay Kaya, "Sosyo-Ekonomik Göstergeler Işığında Çorum", Yrd. Doç. Dr. Ali Yılmaz, "Osmanlı'dan Günümüze Çorum'da Sanayi" başlıklı bildirimlerini sundular. Bu oturumun tartışmasını Prof. Dr. Ferhat Koca, Prof. Dr. Arif Ersoy, Yrd. Doç. Dr. Mustafa Bilgin yaptılar.

Sempozyumun teşekkür ve kapanış konuşması büyük salonda gerçekleştirildi. Hitit Üniversitesi rektörü Prof. Dr. Serdar Kılıçkaplan kapanış konuşmasında oldukça kapsamlı ve geniş katımlı bu organizasyonun son derece verimli ve başarılı geçtiğini belirtti. Rektörlük olarak Çorum Belediyesi ve Çorum Valiliği ile karşılıklı dayanışma ve işbirliği içinde Çorum'un gelişmesi ve kalkınması için her türlü çabayı göstermeye kararlı olduklarını belirterek bu tür organizasyonların tekrarının önemini vurguladı. Oldukça başarılı geçen bu organizasyonda emeği geçen başta Çorum Valisi Mustafa Toprak ve Çorum Belediye Başkanı Turan Atlamaz olmak üzere onların şahsında tüm personele, tüm ilgili kuruluşlara, sempozyum düzenleme kuruluna, sekreteryaya, katılımcılara, izleyicilere, kısaca organizasyonun gerçekleşmesinde emeği geçen herkese teşekkür etti.

Osmanlı'dan Cumhuriyet'e geçen sürede geçirdiği bütün evreleri ve yönleriyle Çorum şehrini ele alan bilimsel şölen havasındaki sempozyum, şehri temsil eden kuruluşların işbirliğini yansıtan ortak bir organizasyon olması açısından çok önemli bir örnek teşkil etti. Organizasyon yalnızca bilim adamları, akademisyenler ve araştırmacıların kendilerinin söyleyip kendilerinin dinlediği

dar çerçeveli ve sınırlı bir etkinlikten ziyade akademik ve bilimsel birikimle halkın ilgisini birleştirmeyi ve buluşturmayı başaran genel bir konulu sempozyum niteliğindedir. Etkinlik Çorum'da yapılan geçmiş organizasyonların verdiği deneyimden yararlanarak onların üzerine yeni katkılar ekledi, gelecek organizasyonlar için örnek teşkil edecek bir başarı ve performans sergiledi. Bu gerek katılımcıların, gerekse izleyici ve dinleyicilerin neredeyse katıldığı ortak bir kanaatti.

Hazırlayan: Doç. Dr. Mesut OKUMUŞ